

Изложба със 150-годишната история на детските организации в България тръгна на национално турне

26.9.2026 - | Национална мрежа за децата

Национална мрежа за децата откри инициативата в София, следващата спирка е Враца.

Повече от 150 години история на гражданските усилия за децата в България тръгнаха на национално турне. Национална мрежа за децата (НМД) даде старт на специалната пътуваща изложба „150 години детски организации в България – история, уроци и бъдеще“, която през следващите седмици ще бъде представена в 24 града в страната.

Изложбата от 21 платна разказва за хората, организациите и гражданските инициативи, които през годините са работили за правата и благосъстоянието на децата в България.

Заедно с изложбата в градовете ще бъде представена и „Енциклопедия на детските организации в България. Хрониките на един активист за правата на детето“ с автор изпълнителния директор на Мрежата Георги Богданов. Книгата, издадена по повод 20-годишнината на НМД, е първото подобно издание у нас и събира в 580 страници историята на повече от 150 години граждански усилия. В нея са включени над 600 организации, инициативи, личности и граждански активисти, допринесли за развитието на детските политики и защитата на правата на децата.

„Тази книга е нашата обща история, която принадлежи на хората, които повече от 150 години не са се отказали да вярват, че всяко едно дете заслужава грижа, защита и достойнство“, казва Георги Богданов.

Зад детските организации стоят конкретни хора, които всеки ден работят да променят живота на децата и семействата. В най-новата им история се включват и представителите на близо 140-те членове на НМД – неправителствени организации и активисти.

Националното турне на НМД започва в момент, в който разговорът за правата и благосъстоянието на децата отново поставя важни въпроси за посоката на политиките в България. Посетителите ще чуят малко познати истории от развитието на гражданския сектор, както и лични истории и преживявания на хората, които повече от 30 години работят „на терен“ за децата и семействата. Те ще мога да се срещнат с хората, участвали в промяната на политиките за децата през годините – експерти, родители, младежи и активни граждани, както и да се включат в разговора какво е необходимо да се промени днес.

По време на представянето в София Георги Богданов постави специален акцент и върху развитието на детските политики през последните десетилетия. Той разделя най-новата история на три периода – време на застой на политиките за деца между 1991 и 2001 г., последвано от период на бурен растеж и реформи, и настоящ период, който определя като време на „стъпки назад за децата на България“. Според него гражданските организации са важна част от промените, довели до законодателни реформи, нови услуги и партньорства в интерес на децата.

„Тази история трябва да бъде разказвана, защото тя показва, че промяната е възможна, когато хората се обединят и работят последователно за нея“, заяви Богданов.

На срещите ще бъдат обсъждани и данните от последния мониторингов доклад на НМД „Бележник“, който обхваща последните 15 години. Общата оценка за държавата в грижата за децата е 3,28, а областта „Благосъстояние на децата“ получава едва 2,96. Детското здравеопазване е оценено с 3,21. На този фон България е загубила близо 80 000 деца в периода 2011–2025 г., а предизвикателствата пред детското здраве, образованието, защитата от насилие, социалното включване и участието на децата в решенията, които ги засягат, остават. Георги Богданов изтъкна, че и организациите в Мрежата разполагат със знания, опит и експертиза, натрупвани в продължение на години, но са необходими политическа последователност, координация и устойчиво финансиране, за да се превърнат тези знания в устойчиви резултати за децата.

До края на септември пътуващата изложба ще посети още Враца и Кюстендил. През октомври предстоят срещи в Ловеч, Габрово, Плевен, Видин, Пловдив, Стара Загора, Сливен, Бургас и Димитровград. През ноември турнето ще спре в Шумен, Русе, Велико Търново, Търговище, Варна, Добрич, Силистра, Разград и Благоевград.

Не е нужно да чакате турнето да стигне до вашия град. „Енциклопедия на детските организации в България“ вече може да бъде поръчана онлайн.

ПОРЪЧАЙ КНИГАТА

<https://nmd.bg/izlozhba-sas-150-godishnata-istoriya-na-detskite-organizaczii-v-balgariya-tragna-na-na-czionalno-turne>